

9.8.06

06276 005

לאן נעלמה ציפי לבני

מאת עוזי בנוזימן

בתפקידה המיניסטריאליים הקודמים היתה ציפי לבני שחי קנית מפתח בכמה התרחשויות פוליטיות ומדיניות מרכזיות. היא מילאה תפקיד חשוב ביי שור מהמורות קואליציוניות בדי רך לאישור תוכנית ההתנתקות ולזכותה נרשם חלק משמעותי בהכשרת הקרקע שהביאה את הנשיא בוש לחתום על ההצהרה, המכירה בשינויי גבול אפשריים בין ישראל למדינה הפלשתינית ושוללת את זכות השיבה. והנה, דווקא בימים אלה, כשהיא נושאת בתואר ממלאת מקום ראש הממשלה ומכהנת בתפקיד שרת החוץ, נאלם קולה.

החסר הזה מורגש במיוחד בנקודת הזמן הנוכחית, כאשר הדרג המדיני עומד על סף החלטת להרחיב את ממדי המלחמה באופן דרמטי. ההתרחשויות בלבנון נשלטות זה ארבעה שבועות על ידי שיקולים צבאיים וגם בתחנה הנוכחית נראה כי הדין מיקה המבצעית מציפה לחלוטין

את תהליך קבלת ההחלטות. קולו של משרד החוץ אינו נשמע, מכל מקום אינו מובא לידיעת הציבור, והשפעתו על עיצוב המציאות נראית אפסית.

זה, אולי, טבעה של כל מלחמה, הסוחפת בסערתה את הדין נים לכיוון אחד - השגת ניצחון - ואינה מותירה מקום וסיכוי להשמעת שיקולים אחרים; אבל החוקיות הזאת אינה פוטרת את שרת החוץ מתפקידה המסורתי: לנסות ולצנן את להבות האש ברעיונות חלופיים, מדיניים. כך נהגו רוב קודמיה, גם בנסיבות שבהן רעמו התותחים - משה שרת בשנות ה-50, אבא אבן במלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכיפורים - וגם רוב אלה שני חשבו לנצים לפני מינויים לשרי חוץ (משה דיין, שמעון פרס, דוד לוי, אהוד ברק). החיכוך עם הווי רה הבינלאומית מפגיש את שרי החוץ עם מערכת שיקולים ולחצים שלא היו מודעים לה לפני כן ומשנה את עמדותיהם.

לבני היא מועמדת טבעית לעבור תהליך דומה: היא אשה

חושבת ובלתי דוגמטית, עמדה תיה המדיניות מתוננות ותפישת עולמה ליברלית. אף על פי כן, תשומתה על ניווט המדינה מאז 12 ביולי אינה ניכרת: הרושם הוא שההחלטות שהתקבלו היו צבאיות גרידא, תוצאותיהן גררו את הממשלה למהלכים נוספים באותו כיוון והן מקרבות אותה עתה להחלטה על הרחבה מקיפה של שדה הקרב.

ייתכן שהרושם על העדרה של לבני מקורקור קבלת ההחלטות מקורו בטעות אופטית: פורסם שהתנגדה (יחד עם השר אבי דיכטר) לעצם הכנסת כוחות קרקע למערכה ומכאן אפשר להסיק, אולי, שלדעתה די היה בפעולה האווירית של היומיים הראשונים. ייתכן גם שהיא אינה מייחצנת את עצמה בימים אלה ולכן אינה מותירה את רישומה על השיח הציבורי. הדרג המקצועי במשרד החוץ מצביע על המרכיבים שהוא תרם (באמצעות השרה) לדיונים בזירה הבינלאומית מית הנועדים להחיל הסדר מדיני: הצבת כוח רב לאומי, הטלת

אמברגו על יבוא נשק ללבנון, ניסוחים הכלולים בהצעת ההחלטת הנדונה עתה במועצת הביטחון. זאת ועוד, ללבני מיוחס משקל רב בקבלת ההחלטה הדרגית של הדרג המדיני - למי קר את המלחמה בהיזבאללה, ולא בממשלת לבנון.

ובכל זאת, לאחר חודש לחיי מה, ישראל אינה מצליחה להשיג את מטרתה העיקרית - שינוי מוחלט במעמד חיזבאללה בלבנון באופן שישלול ממנו את היכולת לתקוף אותה. הערוץ שבו עומדת הממשלה לנוע ביום ה-29 למלחמה חוזר על עצמו: הסלמה צבאית. לא נדונה ברצינות החלופה המדינית: אולי אפשר להגביר את הלחץ הבינלאומי על ממשלת לבנון. במלים אחרות, להשיג את נטרול חיזבאללה לאו דווקא על ידי מיטוטו הצבאי אלא על ידי אכיפת מרותו של השלטון המדיני בניירות על דרום לבנון. האפשרות הזאת אמנם נחשבת כרגע להזויה, אבל גם הציפייה להבסס צבאית מוחצת של חיזבאללה אינה מעוגנת במציאות מוצקה.